

Rózsahegy Kálmán Általános Iskola és Diákotthon

Gyomaendrőd Népliget u. 2.

Pályázati interjú

a Pharmavit Rt. „Éltrevaló plusz” vetélkedősorozatához

- A mai veszélyes világban, amikor sok helyen őrző-védő Kft.-k erős emberei próbálják fenntartani a rendet, mi is egy „őrző-védő” munkát végző helyi lakost kerestünk fel. A különbség „csupán” annyi, hogy ő Márton Gábor tanár bácsi (közismert nevén Marci bácsi). Több évtizedes nevelő-, oktató-, helytörténeti-és ismeretterjesztő munkájával az emberi feledés ellen őriz és véd.
- Marci bácsi! Miért és mióta tetszik ezzel a munkával foglalkozni?
- Az újvidéki tanítóképző elvégzése után 1944-ben kezdtem tanítani itt, Endrődön. Először polgári iskolában, majd tanyai (Csejtpuszta, Nagylapos) iskolákban oktattam a gyerekeket. Később – egészen nyugdíjba vonulásomig – a központi iskolában dolgoztam. Ma is, ha hívnak, szívesen vállalom oktató munkát. Nagyon szerettem, szeretek tanítani. Különösen érvényes volt ez a tanyai gyerekekre, akik családi neveltetésük révén fegyelmezettek, igyekvők voltak, így az összevont osztálymunka ellenére is sokan jutottak el felsőfokú oktatási intézményekbe.
- Mesélne nekünk életének nehézségeiről, szépségeiről?
- Nehéz volt például az az időszak, mikor közvetlenül a háború után orosz nyelvet kellett tanítanom, mivel én szerb közösségben éltem több évig. Ezt úgy sikerült megoldanom, hogy a helyi orosz katonai parancsnoktól vettem oroszórákat, míg én magyarra tanítottam őt. A szépségből több jutott. Megszerettem az irodalmat és a történelmet, melyekből később tanári diplomát is szereztem. Ezeken a területeken magam is próbálkoztam. Verseim mellett a helytörténeti kutatásaimat is kéziratokba foglaltam. Ez a kiterjedt családom mellett a legfontosabb elfoglaltságom, kitölti szabadidőmet.
- Ezek szerint máig is foglalkozik helytörténettel Marci bácsi?
- Igen. Az *Így éltünk mi, endrődiek*, és *Az endrődi iskolák története* című munkáim a település meglétének kezdetétől fogják át a lakossági élet és az oktatás változásait. Ezt a tevékenységet viszont meg is kellett szeretnem, s ebben kiváló pedagógusaim voltak: Hunya Lajos, Dr. Bálint Sándor, dr. Hunya Sándor neve jut hirtelen eszembe. Megszerzett ismereteimet szeretném megosztani a mai diákokkal. Bár már hetvenes éveim második felében érkeztem – heti rendszerességgel gyűlünk össze a helyi iskolában, vagy a településrész kicsi múzeumában, hogy beszélgetve cseréljünk tapasztalatokat.
- Gondoljuk, voltak hírességek is tanítványai között.

- Nagyon sokan voltak. Csak néhányukat szeretném megemlíteni: Fenákel Judit, Gergely Ágnes – írók; Varjú Vilmos – olimpiai bronzérmes súlylökő; Németh Lajos – FIFA játékvezető; Paróczai Sándor – 17-szeres válogatott labdarúgó; Bela János Németországban élő festőművész és költő; Kiszely Zoltán – békéscsabai színművész.
- A *Városunk* című helyi újságban többször olvashatjuk a nevét. Miről ír a helyi lakosoknak?
- Az *In Memoriam* sorozat szerkesztője vagyok a lap első megjelenése óta, melyben az endrődi településrész legnevezetesebb, de már elhunyt személyeinek életével, tetteivel ismertetem meg az olvasókat.
- Mire emlékszik nagyon szívesen az életéből?
- Hirtelen több emlék is eszembe jut. Szívesen emlékszem családjunkra, ahol tíz gyerek közül öten-öten féltestvérek voltunk, de valójában igaz testvérként nőttünk fel szerető szülein gondoskodása mellett. Nagy élmény volt, mikor Endrőd híres szülöttét, Rózsahegyi Kálmán színészt és színi oktatót először láttam a világot jelentő deszkákon a Bánk bán Tiborcaként. Erősen él bennem az emlék, mikor 1933-ban személyesen találkoztam máig legkedvesebb költőmmel, az általam akkor „madárijesztőnek” titulált emberrel, Juhász Gyulával. Az ő költészete nagy hatással volt rám, s bár nem lettem nagy költő, de Endrőddel és az életemmel kapcsolatban néhány művem nyomtatásban is megjelent.
- Mire a legbüszkébb Marci bácsi?
- Nehéz a választás, de talán az a nap, mikor iskolánk névadójáról, Rózsahegyi Kálmánról az én gyűjteményem alapján adott ki életrajzi könyvet a Xénia kiadó, 1996-ban.
- Marci bácsi! Miként azt tetszik tudni, ezt az interjút a Pharmavit Rt „Életrevaló Plusz” vetélkedősorozat pályázataként készítjük. Szeretnénk tudni, hogy több mint hétvéztizedes tapasztalata alapján kit tart „életrevaló”-nak?
- Életrevaló, aki becsületes, képességét a jó és az igaz ügy szolgálatába állítja. A közösség legalább olyan fontos számára, mint a maga és szerettei boldogulása. Tudjon igazán, szívből örülni mások boldogulásának is. Tapasztalatait, tudását tegye közkinccsé. A bántást feledje el, szívből örüljön a szülőfalu, vagy város fejlődésének. Életében minél több szeretetet adjon, mert az soha el nem fogyó kincs. Ismerje a tegnapot, a holnapot.
- Nagyon szeretnénk mi is ilyenek lenni. Köszönjük gondolatait és jó egészséget kívánunk további munkájához.